

РЕЦЕНЗІЇ

ПОЕТИЧНО-ПІСЕННИЙ УЖИНОК РАДІОЖУРНАЛІСТА ЙОСИПА ФИШТИКА

Зенон Дмитровський

*кандидат філологічних наук, доцент факультету журналістики
Львівського національного університету імені Івана Франка*

«Контекст України: лишаймося собою» – така назва літературно-художнього видання, що вийшло у drogobitskyom видавництві «Посвіт». Це об'ємний (майже 500 сторінок!) ювілейний збірник на пошану Заслуженого діяча мистецтв України, головного редактора радіо «Франкова земля», відомого поета-пісняря Йосипа Фиштика (загальна редакція професора Миколи Зимомрі, упорядником і автором післямови є професор Іван Зимомря). З ошатної книги (дизайн обкладинки Олега Лазебного, художнє оформлення Василя Зимомрі, світлини Ігоря Фецяка) перед читачем постає ніби зітканий з багатьох різнобарвних ниток-висловів колективний творчий портрет Майстра пісенного слова, яким є Йосип Фиштик. Бо хто не чув пісень на його вірші у виконанні славнозвісної Раїси Кириченко, Віктора Шпортюка, Анатолія Горчинського, Марії Шалайкевич, Антоніни Маренич, Степана Гіги, Олександра Василенка та ще багатьох інших співаків?

Саме як про Майстра з великої літери тепло і щиро написав про Й. Фиштика у передньому слові до видання Народний артист України, Заслужений діяч мистецтв України Вадим Крищенко. Він, зокрема, підкреслив: «В українській пісенній культурі творча постать Йосипа Фиштика стоїть у першому ряду поетів, що поєднали свій поетичний світ з піснею. Його пісенні твори на вустах багатьох уславлених виконавців... В особі Йосипа Фиштика я відчув поєднання літературного таланту, організаторського вміння і українського патріотизму».

Поетично-пісенний доробок ювіляра високо оцінили у своїх привітаннях його творчі побратими і друзі, яких немало у нього: Людмила Височинська і Леся Пилип'юк-Диркавець, Анатолій Фіглюк і Олександра Німилович, Одарка Зимомря і Олена Юрош, Олена Горчинська й Михайло Мацялко, Марія Ясіновська й Віктор Герасимов, Лариса Недін й Олена Моргун, Любов Рудавська-Вовк та Ігор Вовчак. Зокрема, Лариса Недін зазначила: «Неодноразово Йосип Іванович був гостем моєї авторської радіопередачі «Вечірній клуб актриси Лариси», презентував свої поетичні книжки, пісні українських композиторів на його вірші, книжки для дітей... Знаю його багато років. Весь цей час захоплююсь його людяністю, мудрістю, талантом поета, піснетворця, журналіста, громадського діяча».

У книзі вміщено поетичні присвяти Йосипу Фиштику авторства Павла Лехновського, Тетяни Моргун, В'ячеслава Умнова, Ігоря Даха, Романа Страшовського, Оксани

Павлик, Людмили Єрмакової. Не можу втриматися, щоб не процитувати бодай уривок з віршованого привітання Павла Лехновського:

*Від Карпатських вершин до мистецьких висот
Пролягла Твоя творча дорога,
А розкішний букет із пісень кількасот –
Це дарунок таланту від Бога...
Із Карпатських вершин аж до самих небес
Лине пісня Твоя соколина,
України земля – славне чудо з чудес –
Пошановує Фиштика-сина.*

Не оминули своєю увагою творчості Йосипа Фиштика і науковці – доктори наук, професори Людмила Краснова, Марія Федурко, Наталія Науменко, кандидати наук Марія Момот, Анна-Наталія Тарнавська – їхні публікації у збірнику по-науковому виважені й аргументовані. Професор Іван Зимомря, на наш погляд, дуже доречно згадав у своїй публікації про висновок, якого дійшов Михайло Ткач, лауреат Національної премії ім. Тараса Шевченка, щодо поетично-пісенного доробку Йосипа Фиштика у творчому загалі: «Якби він написав з Людмилою Єрмаковою для видатної Раїси Кириченко тільки «Ця земля – Україна», а з Марією Шалайкевич – «Мову колискову» та «Український звичай», то це вже було б явище в пісенній українській культурі».

А ось доктор філологічних наук, професор Микола Зимомря у науковій розвідці «Твори Йосипа Фиштика в перекладних інтерпретаціях» наголошує на тому, що слово поета-пісняря звучить далеко за межами України не лише з вуст наших відомих виконавців, а й завдяки перекладам на інші мови, зокрема німецьку, словацьку, російську, іспанську... Відрадно, що наприкінці публікації читачам запропоновано разом із нотами німецькомовні інтерпретації таких знаних пісень Йосипа Фиштика і композитора Людмили Єрмакової, як «Лишаймося собою» та «Сповідь» у перекладі Ірини Качанюк-Спех.

Ось і Вадим Крищенко згадає у збірнику про вихід поетичного доробку Йосипа Фиштика у Мюнхені, зауваживши при цьому, що «далеко не кожному це вдається».

Щаслива дорога в далекі світи простелилася для пісні Йосипа Фиштика і Марії Шалайкевич «Мова колискова». Її співають наші країни в Англії, Канаді, Америці. Вона, як зазначив в інтерв'ю з Йосипом Фиштиком київський журналіст Анатолій Михайленко, єдина з України зайняла почесне місце в Музеї пісні у Лондоні, де зібрано найкращі твори цього жанру з усіх кінців світу.

Благовісну місію Фиштикової пісні «Мова колискова» далеко за межами рідної землі відзначає і Народний артист України Михайло Мацялко. Він, зокрема, пише про те, як ця пісня зворушливо прозвучала на українському фестивалі в Рочестері (штат Нью-Йорк) у виконанні тутешнього родинного тріо «Небозір». А згодом її з душевним трепетом заспівав у діаспорі молодіжний ансамбль «Пролісок» в рамках акції-протесту на захист української мови, що відбулася в одному з осередків українських емігрантів за участю Генерального консульства України в канадському місті Торонто.

... Кажуть, пісня не знає кордонів. Без перебільшення додамо: особливо тоді, коли автором слів пісні є Йосип Фиштик, бо йдуть вони з глибини душі цього Майстра пісенного слова і написані з безмежною синівською любов'ю до України.